

Asker 2008-09-30

Norges vassdrags- og energidirektorat
Postboks 5091 Majorstua
0301 OSLO

Høringskommentar til

Forslag til endring i forskrift om måling og avregning og samordnet opptreden ved kraftomsetning og fakturering av netjtjenester.

Høringsuttalelsen har utgangspunkt i det notatet som NVE har sendt ut og som er datert 3.juli 2008 hvor det foreslås endringer i forskrift av 11.mars 1999 nr 301 om måling, avregning og samordnet opptreden ved kraftomsetning fakturering av netjtjenester.

Vi merker oss at det endringsforslaget som legges frem, har bakgrunn i et forslag om en harmonisert balanseavregning i Norden fra samarbeidsorganisasjonen for systemansvarlige nettselskap i Norden (Nordel) og sees som et første skritt i retning av et felles sluttbrukermarked i Norden.

Forslaget fra Nordel består av fire hovedelementer; prising av ubalanser, kostnadsallokeringsprinsippet og gebyrstrukturen, rapporteringsfrister til avregningsansvarlig og systemansvarlig og introduksjon av marked for intra-day handel i Norge. NVE legger opp til at de enkelte elementer skal vurderes hver for seg og opp mot formålet med forslaget og de virkningene dette har for den samlede effektiviteten til det norske og nordiske kraftsystemet.

Energibrukerne vil støtte NVE i denne vinklingen for å vurdere nytte og hensiktsmessighet av de foreliggende forslag.

§ 4-2 første ledd om prising av ubalanser i balanseavregningen

Dagens norske modell for prising og avregning av ubalanser er en enkel og godt innarbeidet modell der den balanseansvarliges totale ubalanse blir beregnet pr time pr nettområde. Prisen for ubalansen er regulerkraftprisen i den aktuelle timen. Modellen må ansees som meget effektiv både sett i en praktisk og økonomisk forstand.

I det nye forslaget er det lagt opp til at en i Norden får "halvannen"-prismodell der forbruksbalanser avregnes til en pris, men produksjonsubalanser avregnes til to ulike priser. Den første delen av prismodellen er i samsvar med den eksisterende norske ordningen. *I og med at vi i Energibrukerne oppfatter at nevnte ordning fungerer godt, er det greit å akseptere dette som en felles nordisk løsning i fremtiden.*

Når det gjelder ubalanser mellom planlagt produksjon og faktisk produksjon så skal disse etter Nordels forslag avregnes etter den såkalte to-prismodellen hvor ubalanser som øker den totale ubalansen i kraftsystemet avregnes etter prisene i

Energibrukerne – Norske energibrukeres forening

regulerkraftmarkedet, mens ubalanser som reduserer den totale ubalansen i kraftsystemet skal avregnes etter prisene i spotmarkedet. Det vil bety at produsenter vil få kostnader ved alle sine ubalanser, også når de hjelper totalsystemet i balanse.

Energibrukerne synes den foreslåtte ordningen er kompliserende og kostnadsdrivende - og den fremstår som inkonsekvent.

§ 4-5 om rapportering av kjøps- og salgsforpliktelser i organiserte markeder

NVE foreslår en endring i forskriften § 4-6 tredje ledd mht fristen for markedsplasskonsesjonærer ved NordPool Spot har til å rapportere endringer i de balanseansvarlige kjøps- og salgsforpliktelser i organiserte markeder til avregningsansvarlige. Bakgrunnen for forslaget er at en eventuell innføring av intra-day handel i Norge hvor aktørene gis en utvidet frist for å handle seg i balanse frem mot driftstimen.

Ved en innføring av intra-day handel i Norge med en lukketid nær driftstimen, vil hyppigere rapportering om kjøps- og salgsforpliktelser være nødvendig for at systemansvarlige skal kunne planlegge utøvelsen av systemansvaret.

I utgangspunktet kan ikke Energibrukerne se at et system hvorfor kjøps- og salgsforpliktelser skal oversendes fortløpende etter hvert som de inngås – senest 45 minutter før driftstimen - behøver å være et problem. Energibrukerne er imidlertid opptatt at den foreslåtte reformen ikke må lage problemer for de mindre leverandørene. Det kan i så fall svekke konkurransen i markedet.

§ 4-6 om rapportering av kjøps- og salgsforpliktelser utenfor organiserte markeder

Det heter i dagens regler at kjøps- og salgsforpliktelser skal oversendes senest tre dager etter avregningsukens slutt. I endringsforlaget fra Nordel heter det at det skal være en felles frist i Norden på 45 minutter før driftstimen for rapportering av bilaterale kontrakter til avregningsansvarlige.

Energibrukerne kan ikke se noen prinsipielle innvedninger mot forlaget, men vil legge vekt på at en endring ikke lager unødvendige belastninger for mindre aktører – noe som kan svekke mulighetene for konkurranse i markedet.

§ 4-8 om kostnadsallokering og gebyrstrukturen

NVE foreslår en endring i første ledd av § 4-8 som betyr at et kostnadsallokeringsprinsipp som innebærer at en andel av kostnadene ved systemdriftsreserver – som nå blir dekket gjennom sentralnettstariffen skal dekkes inn av om lag 140 balanseansvarlig. For Norges del vil denne andelen av reservekostnadene representere 50 millioner kroner for neste år. Nordel foreslår en felles nordisk gebyrstruktur for inndekning av faste kostnader ved avregningsvirksomheten, inkludert andel reservekostnader. Det innføres følgende

Energibrukerne – Norske energibrukeres forening

gebyrer for de balanseansvarlige; månedsgebyr, volumgebyr på forbruksbalanser, samt gebyr på underliggende forbruk og produksjon.

Energibrukerne noterer seg at i dagens norske modell betraktes alle systemdriftsreserver som virkemidler for systemansvarlig i arbeidet med å opprettholde den momentane balansen i kraftsystemet. Behovet for disse reservene er i det alt vesentlige uavhengige av den enkelte aktørs disposisjoner for å holde seg i balanse. Nordels forslag om å overføre kostnader ved systemdriftsreserver fra nett tariffen til de balanseansvarlige er derfor vanskelig å begrunne ut fra hensynet til økonomisk effektivitet.

Energibrukerne vil støtte NVE i deres oppfatning av at en rasjonell gebyrstruktur forutsetter at gebyrene for inndeckning av systemdriftskostnadene via de balanseansvarlige formuleres slik at ikke små aktører blir drevet ut av markedet som følge av høye gebyrer.

Avslutning

NVE ønsker høringsinstansenes og andres synspunkter på virkningen av Nordels forslag til gebyrnivå og struktur. *Energibrukerne synes det er vanskelig å komme med generelle synspunkter i denne sammenhengen. Generelt kan det imidlertid sies at de avgiftene som er felles for store og små operatører bør være så lave som mulige. Det meste av gebyrbyrden må derfor tillegges det omsatte kraftvolumet som kan knyttes til den enkelte aktør.*

NVE ønsker synspunkter på hvorvidt og i hvilken grad en felles nordisk gebyrstruktur er en forutsetning for økt konkurranse over landegrensene og for utviklingen av et felles sluttbrukermarked i Norden.

Såvidt Energibrukerne kan forstå spørsmålet er det prinsipielt en fordel med en felles nordisk gebyrstruktur for å fremme økt konkurranse over landegrensene og for å utvikle et felles sluttbrukermarked i Norden. Forutsetningen er imidlertid at de nye systemer fremstår som minst like effektive som de nasjonale systemene som i dag er utgangspunktet. Dersom det er slik at en innfører felles systemer, men reduserer effektiviteten og rasjonaliteten i ett eller flere ledd, så kan et felles nordisk system føre til lavere konkurranse og forsterke segregeringen av de nasjonale markedene.

Med vennlig hilsen

Arne Kjeldsen
leder i Norske energibrukeres forening